

УДК 616-001.19-089

**М.Б. Шулик,
К.Л. Цуркан,
В.В. Сопілка**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ
З ВІДМОРОЖЕННЯМИ**

*Донецький національний медичний університет
Кропивницький, 25000, Україна
Donetsk National Medical University
Kropivnitsky, 25000, Ukraine*

Актуальність проблеми лікування хворих з відмороженнями пов'язана з частотою випадків та високою інвалідизацією, як ускладненнями цієї патології.

Некротичні тканини в рані є основним джерелом ендогенної та мікробної інтоксикації. Найважливішу роль у патогенезі холодової травми відіграють порушення мікроциркуляції, пов'язані з підвищенням ексудації і розвитку набряку тканин, здавлюванням їх у кістково-фасціальних футлярах і фіброзно-кісткових тунелях з розвитком мікротромбозів та формуванням некрозу тканин. Одним із шляхів ліквідації підвищеного внутрішньотканинного набряку є медикаментозна корекція та декомпресивні оперативні втручання.

Мета дослідження – поліпшення результатів і скорочення термінів лікування хворих з відмороженнями.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕНЬ

Під нашим спостереженням перебувало 49 хворих з локальною холодовою травмою різного ступеня тяжкості. З них 45 (91,2%) – чоловіки і 4 (8,8%) – жінки. Вік хворих від 25 до 63 років. Усі хворі були госпіталізовані в дореактивному періоді перебігу кріоураження.

Лікування починали з інтенсивної консервативної терапії, направленої на поступове контрольоване відновлення температури уражених ділянок, корекції порушень кровообігу і мікроциркуляції дистальних відділів кінцівок, профілактики загальних та місцевих ускладнень. Проводились декомпресивні оперативні втручання (некректомії, некрофасціотомії). Ці втручання доповнювались фізіотерапевтичними методами лікування, баротерапією. У більш пізніх термінах при формуванні некрозу за сухим типом виконувалась етапна некректомія, аутодермопластика або ампутація сегмента по лінії демаркації.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Доопераційний період становив 7,8, середні терміни лікування 36,3 ліжко-дня. Ускладнення становили 12,8%. Ампутації на різних рівнях проведені в 42% хворих. Летальності не було.

ВИСНОВКИ

1. Локальна холодова травма в дореактивному і ранньому реактивному періоді має зворотній характер.
2. Адекватна медикаментозна терапія та декомпресивні ранні оперативні втручання зменшують кількість ампутацій.

